

Bloedtransfusie informatie voor patiënten

Bloedtransfusie

Binnenkort ondergaat u, of uw kind een behandeling of ingreep, waarbij er een kans bestaat dat u, of uw kind bloed toegediend moet krijgen (een bloedtransfusie). In deze folder vindt u informatie over bloedtransfusie. Wanneer u nog vragen heeft na het lezen van deze folder, aarzelt u dan niet om deze aan uw arts voor te leggen.

Waarom een bloedtransfusie?

Ieder jaar ontvangen zo'n 250.000 Nederlanders een bloedtransfusie. Het betreft onder andere slachtoffers van ongevallen, patiënten die een (grote) operatie ondergaan en patiënten die voor kanker of (kwaadaardige) bloedziekten worden behandeld.

Bloedtransfusies worden door uw arts voorgeschreven als dat voor de behandeling noodzakelijk is. Uw arts doet dit echter niet zonder uw toestemming (tenzij er sprake is van een acute situatie). Om u te helpen tot een weloverwogen keuze te komen, zal uw arts u vooraf duidelijk inlichten over:

- de reden van de bloedtransfusie;
- de risico's, die aan de transfusie verbonden zijn;
- de risico's, die ontstaan wanneer u niet instemt met een bloedtransfusie;
- eventuele alternatieven voor de bloedtransfusie.

Hoe veilig is een bloedtransfusie?

Om bloedtransfusies zo veilig mogelijk te maken, worden de volgende maatregelen genomen:

- alleen gezonde mensen kunnen bloeddonor (iemand, die bloed afstaat voor transfusie) worden;
- bloeddonors geven hun bloed vrijwillig en worden hiervoor niet betaald;

- al het donorbloed wordt gecontroleerd op:
  - een aantal geelzuchtvirussen;
  - de geslachtsziekte syfilis;
  - een virus dat een ruggenmergziekte en leukemie kan veroorzaken (HTLV I/II);
  - het humaan immuundeficiëntievirus (HIV) dat aids kan veroorzaken;
  - bloedplaatjes worden gecontroleerd op de aanwezigheid van bacteriën.

Wanneer blijkt dat het bloed mogelijk besmet is, wordt het vernietigd. Door al deze maatregelen wordt de kans op besmetting met een virus of ziektekiem bij een bloedtransfusie tot een minimum beperkt.

Het vinden van passend donorbloed

Het is belangrijk dat het bloed dat iemand toegediend krijgt bij hem of haar 'past'. Daarom nemen wij bloed bij u af om uw bloedgroep en rhesusfactor vast te stellen. Om hierover absolute zekerheid te verkrijgen bepalen we dit uit twee onafhankelijk van elkaar genomen bloedmonsters. Als bij u nog nooit eerder een bloedgroep of rhesusfactor is bepaald, dan wordt u in dat geval twee keer geprikt. Sommige mensen hebben afweerstoffen tegen bloedcellen van anderen in hun bloed. Deze stoffen kunnen aanwezig zijn na een zwangerschap of vroegere bloedtransfusie. Als dat het geval is, kan het langer duren voor er 'passend' bloed wordt gevonden. Het transfusielaboratorium kan navraag doen bij een landelijk systeem of eerder afweerstoffen bij u zijn gevonden. Dit landelijk systeem is het Transfusie Register Irregulaire antistoffen en X-proefproblemen (TRIX). TRIX wordt beheerd door Sanquin Bloedvoorziening en kan worden geraadpleegd door alle bloedtransfusielaboratoria in Nederland. Hierdoor wordt het krijgen van een bloedtransfusie nog veiliger. Vraag het bloedtransfusielaboratorium van uw

Almelo

Zilvermeeuw 1
Postbus 7600
7600 SZ Almelo

Hengelo

Geerdinksweg 141
Postbus 546
7550 AM Hengelo

 facebook.com/ZGTinfo

 twitter.com/ZGT_info

 linkedin.com/company/zgt

 youtube.com/user/ZGTinfo

 zgt.nl - zgt.nl/mijnzgt

ziekenhuis om informatie als u geen toestemming geeft voor het raadplegen van TRIX.

Verder zal de verpleegkundige vlak voordat u een bloedtransfusie krijgt nogmaals controleren of het bloed van de donor inderdaad voor u bestemd is.

Bijwerkingen van de bloedtransfusie

Bij patiënten kan een allergische reactie optreden. Zo'n reactie is herkenbaar aan koorts, rillingen, galbulten, jeuk of een rode huid. Dit kan vaak eenvoudig met medicijnen worden behandeld.

Soms vormen patiënten na een bloedtransfusie afweerstoffen tegen andermans bloedcellen. Ook dit kan een reactie geven in de vorm van koorts. Deze reactie kan met medicijnen worden behandeld. Zo'n reactie kan ook worden veroorzaakt door afweerstoffen tegen bloedcellen van een bepaalde bloedgroep. In het laatste geval krijgt u een transfusiekaartje met daarop de vermelding van dit gegeven. Dit moet u bij volgende bloedtransfusies altijd aan uw arts tonen. Omdat de mogelijkheid bestaat dat deze afweerstoffen na verloop van tijd niet meer aantoonbaar zijn, worden de gegevens over deze afweerstoffen en ook van ernstige allergische reacties meestal opgeslagen in het landelijk datasysteem TRIX. Bij een volgende transfusie kan het transfusielaboratorium van het ziekenhuis waar u op dat moment wordt behandeld het landelijke datasysteem raadplegen en zo goed mogelijk passend bloed voor u uitzoeken. Wanneer het bloedtransfusielaboratorium van uw ziekenhuis uw gegevens wil opslaan in TRIX, dan ontvangt u hierover bericht. Als u weigert dat deze gegevens worden opgeslagen in het landelijke systeem TRIX, dan kunt u contact opnemen met het bloedtransfusielaboratorium.

Kan ik een bloedtransfusie weigeren?

Ja, dat kunt u. Bedenkt u daarbij wel dat er niet altijd andere mogelijkheden zijn. Bloedtransfusies zijn vaak levensreddend. Sommige operaties of behandelingen kunnen zelfs niet worden uitgevoerd zonder bloedtransfusie. Een bloedtransfusie weigeren betekent soms een groter risico voor uw gezondheid dan een bloedtransfusie ontvangen.

Bespreek uw twijfels ten aanzien van de bloedtransfusie tijdig met de arts die u behandelt.

Andere vormen van transfusie

Het is mogelijk om in het ziekenhuis, vlak voor de operatie of vlak vóór of tijdens de narcose, bloed af te laten nemen. Het tekort aan bloed in uw lichaam wordt meteen aangevuld met een zoutoplossing. Na de operatie krijgt u het bloed weer toegediend.

Ten slotte is het bij sommige operaties met veel bloedverlies, zoals bij vaatoperaties, mogelijk dat het bloed dat uit de wond komt met een speciaal apparaat wordt opgezogen. Hierna wordt het bloed weer aan de patiënt teruggegeven. U kunt met uw behandelend arts of anesthesioloog overleggen of u in aanmerking komt voor één van deze methoden.

Meer weten?

In deze folder hebben wij u het één en ander verteld over bloedtransfusie. Mocht u na het lezen nog vragen of opmerkingen hebben, legt u deze dan gerust voor aan uw behandelend arts.

Tot slot

Als u bloed nodig heeft, dan is het er. Vanzelfsprekend. Help mee om dat vanzelfsprekend te houden. Spreek erover met mensen in uw omgeving. Iedereen tussen 18 en 70 jaar die gezond is, kan bloeddonor zijn. Meer informatie kunt u krijgen bij Sanquin Bloedbank in uw regio.

Colofon

*Deze folder is opgesteld door:
Bloedtransfusie commissie ZGT.*

Bronnen:

- CBO
- Folder Stichting Sanquin
Bloedvoorziening.